

Uitstekende Uiergezondheidsdag bij familie Michiels, Hoogeloon

'RANTSOEN BELANGRIJKST VOOR GEZOND UIER'

Henk en Maria Michiels uit Hoogeloon (NB) besteden veel aandacht aan de gezondheid van hun 140 melkkoeien. Met gezonde koeien kan snel en efficiënt worden gewerkt. Het melkveebedrijf heeft de afgelopen periode een flinke verbouwing en renovatie ondergaan waarbij koecomfort en arbeidsgemak de uitgangspunten waren.

Er is een nieuwe 40-stands buitenmelker gekomen en een strohok voor de opstartkoeien. De koeien kunnen na de melkstal gesepareerd worden voor behandeling, ook aan de klauwen. Het koecomfort ligt met diepstrooiselboxen op een hoog niveau en zo heeft de familie Michiels ondanks de drukke bouwwerkzaamheden en groei van het bedrijf de uiergezondheid toch

op een prima niveau weten te houden. Het tankcelgetal schommelt rond de 100.000 cellen/ml. In september werd de Uitstekende Uiergezondheidsdag van het UGCN op het melkveebedrijf gehouden. Drie deskundigen bestudeerden de uiergezondheidssituatie op het bedrijf van Michiels en gaven hun commentaar in een forumdiscussie onder leiding van landbouwjournalist Alice Booy.

Rantsoen 2010 kritisch

Volgens Dick de Lange, dierenarts en voedingsdeskundige bij dierenartsenpraktijk Horst, bevatten de gras- en maïskuilen van 2010 (eerste en tweede snede) in het algemeen te weinig structuur. De Lange bestudeerde het ruwvoer op het bedrijf van Michiels: "De graskuilen die afgelopen voorjaar en zomer zijn aangelegd, hebben een erg hoog percentage droge stof: 55 tot 60 procent. Dat betekent een groot risico op broei. Met goed aanrijden kan dat worden voorkomen. Daarnaast is het gras snel gegroeid wat heeft geleid tot een lage structuurwaarde. Ook de maïs, die amper rijp heeft kunnen worden, heeft een lage structuurwaarde. Op dit bedrijf wordt daarom hooi bijgevoerd om te zorgen voor voldoende structuur in het rantsoen."

De Lange waarschuwt voor het bijvoeren van bijproducten. "Wees daar voorzichtig mee." De suikerrijke en structuurarme producten zouden het rantsoen alleen maar 'sneller' maken met nog meer kans op pensverzuuring, verlaging van de weerstand en andere gezondheidsaandoeningen. "Reken het rantsoen dit jaar goed door", adviseert hij met klem.

Succesfactoren

Waarom de uiergezondheid op dit bedrijf zo goed is? "De omstandigheden zijn hier prima op orde", stelt De Lange. Hij zet de pluspunten op een rij:

1. De koeien en hun uiers zijn brandschoon. Dat komt doordat Michiels werkt met diepstrooiselboxen die dagelijks worden bijgestrooid.
2. Het rantsoen klopt. Hier wordt goed gevoerd.

3. Michiels kent de koeien en weet precies met welke dieren en met welke kwartieren iets aan de hand is. Die melk wordt uit de tank gehouden.
4. De diergezondheid op het bedrijf is uitstekend. Ziekten als BVD en IBR

komen er niet voor en hiertegen wordt dus ook niet geënt. Verder worden er geen dieren aangekocht. Doordat de gezondheidsstatus hoog is, hebben de dieren veel weerstand, ook tegen uierproblemen.

5. De koeien op dit bedrijf zijn geen topsporters waarvan het uiterste wordt gevegd, maar diesels die goed functioneren onder gangbare omstandigheden. <

Rantsoen allerbelangrijkste

Volgens Henk Michiels ligt het allergrootste succes van de uiergezondheid in het rantsoen. Op dit bedrijf wordt het rantsoen gemengd met de Keenan voermengwagens.

Foto: Geesje Rotgers

Dick de Lange, dierenarts praktijk Horst

Dierenarts De Lange heeft in de afgelopen periode gezien welke gevolgen de slechte melkprijzen hebben gehad op de uiergezondheid. "Lage prijzen zorgden ervoor dat soms werd bespaard op basisbehoeften als vers strooisel in de boxen. Verder denken ondernemers al gauw aan schaalvergroting om de lagere prijzen te kunnen compenseren. Wij zien het dan vooral misgaan op bedrijven die grote groeistappen maken: die krijgen het werk niet goed georganiseerd vanwege gebrek aan tijd en/of arbeid." Verder attendeert De Lange ondernemers erop om ook tijdens de bouw of renovatie van de stal voldoende aandacht te blijven houden voor de uiergezondheid. "Wij zien geregeld dat de bouw zoveel aandacht opsloopt, dat zaken als diergezondheid eronder lijden."

Theo Lam, dierenarts en projectleider UGCN

Lam is een groot voorstander van het dippen van de spenen na het melken in plaats van sprayen. "Als je het zorgvuldig doet, weet je zeker dat je alle spenen goed hebt geraakt." De keerzijde van het dippen is de extra tijd die daarvoor nodig is. Veehouder Michiels koos voor een automatische sprayinstallatie die gemonteerd is op de vloer van iedere stand van de nieuwe melkstal. Lam vreest dat de sprayinstallatie minder goed werkt dan het handmatig dippen. "Ik heb nog nooit ergens een goede sprayer gezien; of de koe is te snel of te langzaam, of er zit mest op", aldus Lam. Toch hoopt hij dat de fabrikanten blijven investeren in nieuwe technologieën, zodat steeds betere versies beschikbaar komen.

Henk van Zutven, voeradviseur Cehave Landbouwbelang/Agrifirm

"Wij werken bij Michiels nauw samen met de dierenarts van het bedrijf. Je ziet die samenwerking tussen dierenarts en voerleverancier steeds vaker." Volgens Van Zutven is dit een zeer goede zaak. Dankzij die samenwerking kan er gevoerd worden 'voor de weerstand'. "Op dit bedrijf zie je dat de koeien een hoge weerstand hebben", aldus de voerleverancier. Waaraan hij dat ziet? "In de eerste plaats aan de kleur. De koeien hier kleuren mooi."

Henk Michiels, veehouder in Hoogeloon

Henk en Maria Michiels zijn tevreden met het tankmelkcelgetal dat rond 150.000 cellen/ml schommelt (range: 100.000 – 75.000). De bouwwerkzaamheden hebben wel hun weerslag op het celgetal, aldus Michiels. Met name doordat er thans enige overbezetting is in de stal. Met de ingebruikname van de nieuwbouw over enkele weken is dat verleden tijd. Waarin het grootste succes schuilt voor een goede uiergezondheid? Volgens de veehouder is dat het rantsoen. "De weerstand van de koeien is cruciaal en een juist rantsoen voorkomt problemen als een negatieve energiebalans rond het afkalven."